

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.

PELDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

MÜLLER KÁROLY
laptulajdonos.

SZERKESZTŐSÉG

ÉS KIADÓHIVATAL:

1. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Postatakarékpénztári csekkzámla: 52.666.

SOHA

nem zavarták meg kis városkánk békés nyugalma ország-raszóló helyi panamák és kisiklások. Ez az örvendetesen asszimilálódott faj a közösségi gondolatnak ily megcsúfolását nem ismeri. Csendben, fáradhatatlanul, eredményesen, sok vonatkozásban példatadón, kiegyensúlyozott lélekkel munkálkodik saját boldogulása, s hazája jövőjének kiépítése érdekében már évszázadok óta. Jóhiszeműségére, szívósságára, türelmére vall az a tény is, hogy megtúrta sora közé ékelődött tömegével ama vámszedőket is, akiknek egyikéről ma ország-világ beszél, nem a leghízelgőbb hangnemből. Undorral, mélységes megvetéssel, vesztjósó hallgatással felel egyelőre a szarvasi közönség makulátlan, tisztos nevének e meghurcoltatására; nincs mesze azonban az idő — úgy érezzük — amikor komoly tettekkel válaszol e kihívásra, s konok kitartással, szívós következetességgel, fegyelmezett összetartással lehetetleníti majd azokat, akik nem elégedtek meg az önként átengedett búsas profittal, hanem a dicséretes önmegtartóztatásunkkal, s igényeinknek önzetlenül az őszesség érdekében való lecsökentése árán mások részére megtakarított készletünknek bűnös felhasználása és értékesítésével olyan anyagi előnyt kíséreltek biztosítani maguknak, amely a legtávolabbról sem illette meg őket, nem is beszélve arról, hogy mindez nemcsak az életben lévő frott jogszabályokkal, de a kereskedői morál iratlan törvényeivel is szöges ellentétben áll.

Rólunk szarvasiakról az ország közvéleménye mindig megkülönböztetetten emlékezett meg. Bizonyosságunk erre multunk és jelenünk, s hogy jövőnk is azzá legyen: nem fogunk válogatni az eszközökben, ha a példa, mit munkánkkal, becsületünkkel, tisztességünkkel nyújtunk kevés azoknak, akik közénk tolazkodnak, s megméltelyezett lelkiségükkel nem tudnak felemelkedni a becsületos munka és tisztességos élet felfogásához.

Kisgazdaköri közgyűlés

A kör tulajdonába megy át a székház

A közgyűlésen hatalmas számmal megjelentek lelkesen ünnepelték a főispánt

A Szarvasi Kisgazdakör és Földművesek Köre július 27-én, vasárnap délután 2 órai kezdettel igen népes közgyűlést tartott saját köri helyiségében. A ritkaszámmal összegyűlteket vitéz Tepliczky János, a gazdatársadalom felette népszerű vezetője köszöntötte, röviden megjelölve a közgyűlés összehívásának szükségességét és célját. Elsőnek a kör alapszabályainak módosítása ügyében határoztak; az alapszabálytervezetet dr. Dörnyei József, a kör ügyésze ismertette, amelyet a közgyűlés változtatás nélkül elfogadott, illetve jóváhagyásra felterjeszteni rendelt. Ezután került sor a székházvétel ügyének tárgyalására.

A kör tagjai nagy lelkesedéssel elhatározták, hogy a jelenlegi székház céljait szolgáló épületkomplexumot az előzetes tárgyalások szerinti 60.000 P-ért megveszik. A vételárból 15.000 P-t a kör készpénzben lefizet (az ezzel kapcsolatos készpénzfelajánlások, illetve részjegyzések nagyon szép eredménnyel folynak), míg a fennmaradó 45 ezer pengőt váltókölcsonnel biztosítja. A lelkeshangulatú közgyűlés az adásvételi szerződés megkötése, s a telekkönyvi ügyek elintézésével vitéz Tepliczky János elnököt, Kiszely György és Kresnyák Pál társelnököket és dr. Dörnyei József ügyészt bízta meg.

A közgyűlésen résztvettek annak befejeztével meleg szeretettel ünnepelték maiczi Beliczey Miklóst, vármegyénk főispánját, dr. Ugrin László járási főszolgabíró és dr. vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselőt, valamint dr. Komár Bélát, a Pénzügyi Központ jóindulatú és melegsívű igazgatóját, akiknek fáradhatatlan ügybuzgalma, nagy megértése, segítőkészsége tette elsősorban lehetővé, hogy a szarvasi hatalmas kisgazdatömegek saját székházukban folytathassák minden bizonnyal eredményes kulturális és érdekvédelmi tevékenységüket és működésüket a jövőben.

Köszönet nekik érte!

Nagyarányú árdragítás, tesztáru-panama Weiczner Jenőéknél

Szokatlan, Szarvas csendes, nyugodt életét egész felzaklató árdragítási ügynek és tesztáru-panamának jött nyomára a királyi ügyészség. Weiczner Jenő szarvasi zsidó malomtulajdonos és „terményáru kereskedő” áll a panama központjában. Az erősen bonyolult ügyben egyelőre annyit tudunk csak, hogy a győri detektívtestület rövid nyomozása után elfogták Budapesten Weiczner Jenőt, aki 50 mázsa tarhonyát adott el egy győri kereskedőnek az árkormánybiztos által megállapított 112 P-nél jóval magasabb (155 P-ös) áron. Kihallgatásakor Weiczner beismerő vallomást tett, s ennek

során egy hatalmas arányú árdragítási ügy körvonalai bontakoztak ki. Mielőtt azonban kihallgatása befejeződött, s teljes fény derült volna e nem mindennapi esetre, Weiczner a kihallgatását eszközölő ügyész másodikemeleti irodájának ablakából kivetette magát, s súlyos lábcsonttörést, agyrázkódást és belső sérüléseket szenvedett. A nyomozást lermészetesen folytatják, s csak az elkövetkező napok nyomozati eredményei fogják teljes képét adni ennek az úgy látszik országos méreteket öltött panamának.

Szarvason csak annyit tudunk a dologról, hogy a csendőrség a Holéczy-házban lévő,

Klein Miksa által bérelt gabonarakaraból, pár stráfkocsi tesztáru szállított be a községházára, s azt bűnjelként lefoglalta. A további részletekről a fővárosi lapok adtak tájékoztatást. Hogy hol készült a sok tarhonya és egyéb tesztáru, hol szerezték rá a mai inséges világban a lisztet és minő körülmények között, arra egyelőre megnyugtató adatok nincsenek. Minden esetleges közszájon forgó hír minden alapot nélkülöző kitalálás.

Egy bizonyos csupán: Weiczner úr ez egyszer alaposan melléfogott, s rövidesen számot fog adni tettéért. Ki tudja azonban: földi bíró előtt-e?

A vám- és a búzaörlemények legmagasabb ára

A Hivatalos Lap július hó 22-iki száma közli az árellenőrzés országos kormánybiztosának a búza- és rozsoörlemények és malmi, melléktermékek legmagasabb malmi, nagykereskedői és fogyasztói árának megállapításáról szóló rendeletét.

A búzaörlemények legmagasabb malmi eladási ára zsákkal együtt, minden malomüzemnél a következő: búzadara 63 P, nullásliszt 61 P, egységes búzakenyér 41 P, egységes minőségű búzakarpa 18 P métermázsánként.

Zsák nélkül történő eladásnál a lisztárak minden malomüzemnél métermázsánként 1.20 P-vel alacsonyabbak. A fenti lisztárak gép-, vagy fogatolt járművel házhozszállítva, illetve bérmentesítés mellett vasúti kocsiba vagy uszályba rakva értendők.

Kisebb tételekben történő eladásnál a malmok a fenti lisztárakhoz az alanti felárakat számíthatják: 85 kg-tól 425 kg-ig történő eladásnál fogyasztóknak árusító kiskereskedőkkel szemben q-ként 0.50 P-t, fo-

gyasztókkal szemben q-ként 1.50 P-t; 20 kg-tól 85 kg-ig történő eladásnál 1 P-t, illetve fogyasztókkal szemben 2 P-t; 20 kg on aluli tételeknél történő eladásoknál fogyasztókkal szemben 3 pengőt q-ként.

A rendelet értelmében a fogyasztói árak az ország egész területén nem haladhatják meg a következő árakat: búzadara 70 fillért, nullásliszt 68 fillért, egységes búzakenyér liszt 46 fillért kilónként.

Ugyancsak kormányrendelet jelent meg a búza, kétszeres

Ara 10 fillér

és rozs vámörlési és vámdarálási díjának újabb megállapításáról. A rendelet értelmében a gabona vámörlésével, vagy darálásával foglalkozó bármilyen hajtóerejű, vagy berendezésű malom részéről az őrlés végett bevitt, időszerűen száraz, tisztított és koptatott gyommagmentes gabonaneműnél (búza, rozs, kétszeres) a gabonában szedhető díj nem haladhatja meg:

1. A vámörlés esetében búzánál, rozsnál és kétszeresnél egységesen 10, porlás címén 2, összesen 12 százalékot;

2. darálás esetében a malomba, vagy darálóba bevitt tisztítatlan mennyiség után 8, porlás címén 1, összesen 9 százalékot.

Az őrlési (darálási díjon) és a porlási százalékon felül a gabona őrlésért (darálásért) az őrlőtető (daráltató) féllal szemben bármilyen más díjazásnak (szitapénz, fuvar költség, stb.) felszámítása, vagy szolgáltatás kikötése tilos.

Pusztító jégeső vonult el kedden községünk felett

Kedden a kora délutáni órákban hatalmas záporosó, felhőszakadásszerű jégeső vonult el Szarvas és környéke felett. Az első percekben futó záporosónek tűnt, később felhőszakadássá bővült a vihar, s helyenként, s főként Szarvason rég látott sűrűségben és nagyságban jég is esett. Szerencse, hogy a jégeső csak rövid ideig tartott, megállapíthatólag azonban így is tetemes károkat okozott a mező- és kertgazdaságokban. Sok helyen véresen letarolta a viruló tengerit, a kertekben pedig nagyon sok gyümölcsöt leverett. A kár még felmérhetetlen. Nagyjából ugyanaz a helyzet a közvetlen környéken, azonban máshonnan jeget nem jelentettek. A beérkezett jelentések szerint az eső átlagosan meghaladta a 63 millimétert.

Rég láttunk ilyen hatalmas nyári esőt, bízunk azonban benne, hogy bár a károk pillanatnyilag nagyoknak tűnnek, erőre kapott növényzetünk ki fogja még azt heverni.

A tanszerződés kötésének és a segédi vizsgálatok ideje

A m. kir. iparügyi miniszternek 53.400—1940. Ip. M. számú rendelete értelmében tanonszerződést kötni csak május, június, július, augusztus, szeptember és október hónapban szabad. Tanszerződést az évnek bármely szakában meg szabad kötni, ha a tanoncot oly községben kívánják alkalmazni, amelyben az alkalmazott tanoncok tanonciskolát (tanfolyamot) nem látogatnak, vagy a tanoncul szerződöttni kívánt személy nagykorú, vagy a tanoncul szerződöttni kívánt személy már tanonc volt és tan-

HOMBÁR FŐBIZOMÁNYOS

a „Szarvasi Hengergőzmalom mint Szövetkezet”

Vásárol minden néven nevezendő gabonát
a mindenkori legmagasabb napiáron

Kérjük ügyfeleinket, forduljanak bizalommal a malom telepirodájához (ennek telefonszáma: 43), vagy Kresnyák Pál gabonakereskedőhöz és Széll Jenő motormalomtulajdonoshoz, mint a Szövetkezeti Malom „HOMBÁR” albizományosaihoz

viszonyának megszűnése óta két hónap nem telt el. Segédi vizsgálatot tartani csak június hónap 16—30. napjain, továbbá július, augusztus, szeptember, október és november hónapban szabad. Segédi vizsgálatot az évnek bármely szakában meg szabad tartani, ha a tanoncot a jelen rendelet hatály-

balépése előtt szerződötték; ha a tanonc olyan községben van alkalmazva, amelyben tanonciskola nincs; ha a tanidő nem volt 15 hónapnál hosszabb vagy a tanonciskola igazgatójának bizonyítványával igazolja, hogy a tanonciskola utolsó évfolyamát sikeresen elvégezte. Ipt. Elnöksége.

Miért kell közvetlenül cséplés után felajánlani a termésfeleslegeket?

Az ideai termésértékesítés szabályozásának egyik sajátossága, hogy minden gazda, ha érdekeit szem előtt tartja, a cséplés befejezése után azonnal felajánlja megvételre gabonáját a HOMBÁR-nak vagy bizományosainak. A legfontosabb körülmény az, hogy az idén nincsen árlépcső, tehát a gabona ára hónapról hónapra nem emelkedik, ami a gabona rak-tárba tartását esetleg kívánatosá tette volna, sőt az árakat depresszívra állapították meg, amennyiben a gazda harminc pengő helyett csak huszonhét pengőt, huszonnyolc pengő helyett pedig csak huszonöt pengő ötven fillért kap a búzáért, illetve rozsert, abban az esetben, ha gabonát október 31-e után alánlja fel megvételre.

Egyéb körülmények is magyarázzák ezenkívül még azt, hogy a gazda saját érdekeit tartva szem előtt, miért ajánlja fel megvételre gabonáját már közvetlenül a cséplés után. A helyzet ugyanis az, hogy a frissen kicséplelt gabona a raktárban szárad és így veszít súlyából. Ha a cséplés után a gazda gabonáját megvételre azonnal felajánlja, a HOMBÁR, vagy bizományosa legkésőbb a felajánlástól számított 15 nap alatt átveszi és ettől kezdve a beszáradásból származó súly-

vesztés a HOMBÁR-t terheli.

Egy további ok a gabona azonnali felajánlására az is, hogy a HOMBÁR visszatérítési díjat fizet a gazdának, ha a kötlevel kiállításától számított 15 nap alatt az eladott gabonát nem veszi át. A HOMBÁR métermázsánként 3 fillér rak-tárdíjat térít egy hétre. Ha a gazdánál a már megvett gabona például tíz hétig marad, ebben az esetben a búzáért mázsánként 20 fillérrel kap többet. Ily módon olyan ártóbb-lethez jut, amelyet különben semmiképpen sem szerezhetne. Az ártóbblet két hét alatt mázsánként 70 fillért tesz ki abban az esetben, ha a HOMBÁR a vételárát nem előre, hanem csak a búza átvételkor fizeti.

A közellátás zavartalan biztosítása kívánatossá teszi, hogy a gazda a cséplés után gabonáját azonnal ajánlja fel eladásra. A kormány a fegyelmet és a nemzeti közösség érdekeit mindenkor szem előtt tartó gazdatársadalomtól jogosan várhatta, hogy minden előny biztosítása nélkül is piacra hozza cséplés után a gabonáját, mégis olyan előnyökkel kötötte azt össze, hogy most a gazdatársadalom saját érdekében is gabonáját a cséplés után azonnal a közellátás rendelkezésére bocsássa.

Pórujárt orvhalászok

Sokan üzik erre mifelénk is a horgászat nemes sportját. Persze legelőbb — ez viszont hozzátartozik a sport izgalmához — orvul. A kanyargó Köröst szegélyező füzes nyegle nemtörődömséggel ad kitűnő búvóhelyet személyválogatás nélkül mindenkinek. Sokszor mégis megtörténik, hogy a halászok helyett a halór eredményes.

Így esett meg a napokban is. Egy kis, nem nagy gyakorlattal rendelkező kocahorgásztársaság rándult ki az élővíz partjaira, nyilván nem tisztán a sport kedvéért, mit a magukkal cipelt hatalmas zsák is ékesen bizonyít. Főlöszlegesen leírni az órákhoz tartó meddő kibicelést, dühöngést, elég megemlíteni annyit, hogy derék vízállataink bizony alaposan magtrefálták horgászainkat, s füttyülvén a sok ízes giliszta és főtt kukoricaszem-csalétekre, egy sem akadt a horogra. Szegény halászaink — kik természetesen előre beharangozták a háziasszonyoknál a dolgot (egyik-másik a hentesnél is lefújta a vásárlást) — szörnyen restelték a dolgot, s szégyen ide, szégyen oda (mert a konyhára valamit vinni kell), megvettek egy csomó halat, persze szintén nem hivatásos — de szerencsésebb — horgászoktól. S így rendbe hozván valahogy a dolgot, önelégülten igyekeztek hazafelé.

Ekkor jelent meg a színen az orvhalászok réme: a fránya halór. A többit a nb. olvasó fantáziájára bízunk, s röviden — melyre rendelkezésünkre álló szűk keret is parancsolólag int — annyit jegyzünk csak meg, hogy a halat elkobozták, a zsákot bűnjelként lefoglalták, a hatósági büntetést már felemlíteni is szükségtelen, így is elhisszük, hogy barátaink nem egyhamar fognak ezeket után orvhalászni... Elvégre akad más és olcsóbb sport és szórakozás Szarvason.

Tanuljon zenét!

Az általános műveltség kiegészítője!
Zeneoktatásra, a miniszteri rendelet szerint, csak a

zeneiskola

tanárai jogosultak. 3—7. éves gyermekek részére **zenei óvoda**. Beiratások szeptember 1, 2 és 5, 6-án. Bővebb felvilágosítást nyújt Szederkényi Nándor zeneisk. igazgató.

Hirek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. ó-templomban vasárnap délelőtt 8 órakor tót, délután 6 órakor magyar, az újtemplomban délelőtt 9 órakor magyar istentiszteletet tartanak.

A szarvasi róm. kat. templomban vasárnap és ünnepnap fél 9 órakor csendes mise. 10 órakor szentbeszéd, nagymise. Délután 6 órakor ájtosság. Hétköznap mise fél 8 órakor. Gyontatás misék előtt.

Szarvason református istentiszteletet tartanak vasárnap délelőtt 10 órától az Árvaház dísztermében.

MAGASZTOS

Ünnepség zajló: le vasárnap Szabadkán, a te szabadult Délvidék fővárosában. Az egész ország apraja, nagya áhitatos áldozatot mutatott be az Egek Urának az asztalra került új magyar kenyérért, dúló háborúk idején is bőségesen és mindenkinek egyformán juttatott emez izes falatért. Jelképes volt ez az ünnepség. A szentistváni gondolatban egyesült nemzeti és társadalmi összefogás szimbóluma. Az élet, a magyar jövő útmutatója, előrevetített fénye annak a vállvetett munkának, amelynek eredménye Nagy-Magyarország feltámadása kell legyen. És hódolat is volt ez az összebörülés ama legszebben beteljesedett magyar élet előtt: vitéz nagybányai Horthy Miklós élete előtt, amely a legékebben példázta azt az utat, amely a tengernyi baj és megpróbáltatáson át a napsugarasabb, reményteljesebb, boldogabb magyar jövő felé vezet.

— **Eljegyzés.** Becsky Mária polg. isk. tanár és dr. Gémes Szilárd jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Házasság.** Udvardy Magdolna és dr. Dombos Kálmán járási m. kir. gazdasági felügyelő augusztus 4-én déli 1 órakor tartják esküvőjüket az ev. ó-templomban.

— **Házasság.** Nagy Sárika tanítónő és Makó Gyula fegyverkereskedő augusztus 4-én esküdnek Nagyváradon.

— **Szónagykereskedői kijelölés.** A M. Kir. Közlekedési Miniszter 203.237/1941. számú rendeletével Brauner György fanagykereskedőt a 3. sz. békéscsaba-gyulai körzetbe szónagykereskedőül kijelölte.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Szarvasi nagyközség képviselőtestülete július hó 31-én d. e. 9 órai kezdettel a község-háza nagytanácstermében gazdag tárgysorozatú rendkívüli képviselőtestületi közgyűlést tartott.

— **Felvétel a debreceni egyetemre.** A debreceni Tisza István Tudományegyetemen a rendes beiratkozás ezidén f. évi szeptember hó 1-16-án lesz. A felvételi kérvényeket augusztus 31-ig kell beadni. Részletes felvilágosítást a rektori hivatal ad.

— **Textilnagykereskedői kijelölések.** A m. kir. Kereskedelmi Hivataltól pénteken jöttek meg az értesítések a kereskedelmi és iparkamarához arról, hogy a szegedi kamara kerületébe kiket jelöltek ki textilnagykereskedőknek. Békéscsaba-gyulai körzet. Az eddig kijelöltek névsora a következő: Bayer Lajos és Fia, Békéscsaba, Bielik Kálmán, Békéscsaba, Duda Gyula és Veres Lajos, Gyula, Miklós József Szarvas, Ács József Orosháza, Tobak Imre Orosháza.

— **Zeneiskola Szarvason.** A vallás- és köznevelési miniszter 26.601/III./1941. sz. rendeletével zeneiskola nyitására adott engedélyt Szederkényi Nándornak a helybeli Vajda Péter gimnázium ének és zenetanárjának. Az új intézet hamarosan már meg is kezdi működését mindjárt a kezdetnél két új tanerő közreműködésével. Hisszük, hogy az új intézet gondos vezetés mellett ismét régi fejlődési fokára vezeti vissza városunk utóbbi időben megtorpant zenekultúráját.

— **Diákok kolozsvári kirándulása.** A helybeli diákok egy szűkebb csoportja (12 en) dr. Szerényi M. Iván békésszentandrási községi orvos felügyelete mellett több napos kerékpárkiránduláson vett részt, amelynek során meglátogatták a felszabadult Erdély nevezetesebb tájait és főbb városait. A kitünően sikerült kirándulásról jövő heti lapszámunkban színes riportot közlünk az egyik résztvevő tollából.

— **A magyar filmgyártás európai vezetőhelyzetéről** és a jövő filmlehetőségeiről nyilatkozik Balogh László dr. a nemzeti filmbizottság titkára, aki Berlinben képviselte a magyar filmkamarát, a Délibáb legújabb számában. Pompás strandképek, erdélyi nyaralási beszámoló, látogatás Kiss Manynál című képes riport, képek a szabadkai „Magyar kenyér ünnepéről”, szigeti szinpadai kritika, legjobb írónk legjobb novellái, humorrovat, rejtvények, kitérő rádióműsor feszik értékessé a Délibáb színházi, film és rádió képeslap új számát, mely 14 fillérért minden újságárusnál kapható.

— **Betörés.** Július hó 26-28-án ismeretlen tettes behatolt Károlyi János színikészítő III. ker. 77 sz. alatti lakásába s onnan egy öltöny férfi ruhát és két pár cipőt emelt el. A ruhában egy pénztárca is volt s abban több zálogcédula aranyóráról s több értékes ékszerről. A csendőrség erélyes nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

— **Kárpátaljai tanítók Szarvason.** A kultuskormányzat a magyar nyelv gyakorlására több ruszin tanítót helyezett el a nyári szünidő alatt Szarvason is. A vendégek jól érzik magukat s itt tartózkodásuk bizonyára csak elmélyíti azokat az érzelmi kapcsolatokat, amelyek a magyar és ruszin nép lelkében évszázadok alatt kifejlődtek s amelyeket teljességgel kiölni a két évtizedes csehslavok uralom sem volt képes.

— **Nem kell örlési tanúsítvány az új árpa örléséhez.** A közellátási miniszter rendeletét adott ki, amelynek értelmében az új termésű árpa darálásához nincs szükség örlési bizonyítvánnyra. Mindenki, akinek termés, vagy kereset útján árpa került a birtokába, azt korlátozás nélkül leörölheti, ill. megdarálhatja.

— **A cséplőgép kereke alá került vontatás közben.** Július hó 30-án, szerdán súlyos, könnyen végzetessé is válható baleset történt a szarvasi határban. Vontatás közben a cséplőgép kereke alá került Zvara Erzsébet munkásleány, akit súlyos állapotban a szentesi kórházba szállítottak. Nincsen még értesülésünk arról, hogy a balesetet gondatlanság, avagy véletlenség okozta-e.

— **Brazília az örök mosoly hazája.** Délamerika egyik legérdekesebb országában állandóan mosolygó arcú emberekkel találkozhat az utazó. A természeti kincsekben gazdag állam számos nevezetességéről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja legújabb száma. A képesriportok közül „A honvédség diadalmas előnyomulása Galiciában”, „A Szarmatasíkságon

folyó háború”. „Az amerikai csodavonat”, „A műkedvelő búvárok”, „Málta, a Földközi tenger kulcsa” címűek emelkednek ki. A szokásos ismeretterjesztő cikkek dús során, a kedvelt rovatokon és a legjobb magyar írók novelláin kívül közel száz képet talál az olvasó a Tolnai Világlapja legújabb számában. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— **Fokozzuk a terméseredményeket.** A mezőgazdasági termelési eredmények fokozása a mai viszonyok között a gazdának saját érdekén kívül közérdek és hazafias kötelesség is. A talajból a gazdasági növények által kivont tápanyagok istállótrágya használatával sem pótolhatók teljesen és ezért hazai talajainkban igen gyakran rendszerint nitrogén, foszfor, vagy káliumhiány mutatkozik. E hiány ebben az évben a szokottnál is jelentősebb, mert az előző évek igen nagy csapadékmennyisége a talaj tápanyagaiból sokat kimosott. A talajból hiányzó és a termeléshez feltétlenül szükséges tápanyagok pótlása az istállótrágyán kívül a kellő szakértelemmel alkalmazott műtrágyákkal történhetik. A földművelésügyi miniszter felhívja a gazdákat figyelmét a műtrágyák nagy jelentőségére, továbbá arra is, hogy akik az ősz folyamán műtrágyát kívánnak használni, arról idejében gondoskodjanak. Kívánatos a műtrágyának a beszerzése már most, nehogy a betakarítás után a szokásos nagy őszi terményforgalom miatt a műtrágyaszállításokban fennakadás álljon le.

— **Motalkójegyek kiszolgáltatásának rendje.** A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter 71.265/K. M.-1941. sz. rendelkezésével a motalkójegyek kiutalásának rendjét az alábbiak szerint szabályozta: Motalkójegy kiutalása iránti folyamodványok csak akkor vehetők érdemi tárgyalás alá, ha azok feltüntetik a folyamodó nevét, postai címét, gépjárművének forgalmi rendszámát (segédmotoros kerékpár esetén alvázsámát), személygépjármű és motorkerékpár esetén annak hengerűrtartalmát,

tehergépjármű esetén önsúlyát, személygépjármű esetén a gépjármű megkülönböztető jelzésének (kék szegélyű fehér háromszögben „E” betű) sorszáma. A kellően felszerelt folyamodványok a kéthavonként kiutalásra kerülő motalkójegyek érvényességi hónapjait megelőző hónap folyamán, vagy legkésőbb a motalkójegyek érvényességi hónapjának első harmadában küldendők be a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium iktatójába. A motalkójegy igénylési ügyekben személyesen jelentkező feleknek egyébként a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium minden kedden és pénteken 12-2 óra között rendelkezésre áll.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Osztás András és Borgulya Judit leánya Zsuzsanna, Hraskó János és Darida Judit fia Pál, Králik Pál és Kovács Anna leánya Éva-Anna, Krajcsovics György és Springel Judit fia Pál, Angyal János és Litauszki Zsuzsanna leánya Mária, Roszik György és Szakács Zsuzsanna leánya Zsuzsanna, Kincsesi János és Sonkoly Zsuzsanna leánya Katalin, Tusjak György és Gyebnár Mária leánya Mária-Anna, Melian Pál és Filip Mária leánya Zsuzsanna, Janecskó Mihály és Rómer Mária fia Mihály. — **Házasságot kötöttek:** Grecsnik Gyula Szekretár Judittal, Klimaj György Pavlik Máriaival, Ormos Lajos Sió Máriaival, Keller Béla-Ágoston-Zoltán Pliesovszky Katalinnal. — **Elhaltak:** Laukó Pál 78 éves, Kis Pál 16 éves, Mravik Pál 69 éves.

— **Vendéglátó iparok számhoz kötése.** A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a kamarához leiratot intézett, amelyben rámutat arra, hogy felmerült az a kérdés, vajjon a vendéglátóiparok, tehát a vendéglő, kávéház, kocsmáiparok gyakorlására kiadható engedélyek számát a kiadható italmérési engedélyek számának megfelelően szabályozzák, azaz állapítsák meg azt, hogy hány lélek után szabad egy-egy kocsmá, kávéház vendéglátóipar gyakorlására jogosító iparengedélyt kiadni? E kérdésre a

Gabonáját ne a piacra vigye, hanem közvetlen szállítsa be Szarvason, a MEZŐGAZDASÁGI KÖZRAKTÁRAK RT.

a vasút melletti telepére, mert a Futúra Rt kebelében alakult

„HOMBÁR”

a gabonát ott gyűjti. A termés árát a Futúra és Hombár főbizományosa megbízottja útján ott azonnal ki is fizeti.

A termés eladásából befolyt felesleges tőkét pedig helyezze el gyümölcsöztesre a Szarvasi Takarékpénztárnál,

ahol a legmagasabb kamatot kapja és betétjét felmondás nélkül bármikor felveheti. Az Intézet előnyös feltételekkel ingatlanvételre, építkezésre és más befektetésre kölcsönt is nyújt és minden bankszerű ügyletet lebonyolít. Telefonszáma : 65.

Búzá t, á r p á t, zabot, tengerit

és mindenféle magvakat mindenkor a legmagasabb napi áron vásárol

G A Á L F E R E N C

GABONAKERESKEDŐ, HOMBÁR-bizományos.

Raktárain: Szarvas, Csabacsúd, Kondoros és

Mesterszállás községekben, valamint Kiszénáson

miniszter kéri a kamara véleményét. A kamara a kérdést részletesen megtárgyalja érdekeltiségeivel és annak alapján fogja véleményét előterjeszteni.

— A fűszerkereskedő érdekeltiség cukorelszámolásnál fel-számítható súlyhiány megállapítását kéri. A körzeti cukornagykereskedők, valamint a fűszernagykereskedői érdekeltiség részéről többször panaszolták a kamaránál azokat a hátrányokat, amelyek a cukor súlyhiányával kapcsolatosan merülnek fel. A helyzet ugyanígy az, hogy a zsákba és dobozba csomagolt cukornak a pénzügy-minisztérium által megállapított ára göngyölettel együtt „bruttó fűr netto” értendő. A kereskedő tehát, aki 100 kg. kristálycukrot vásárol, tényleg csak 99,20 kg cukrot és 0,80 kg. zsákot kap, az illetékes hatóság azonban az illető kereskedőtől 100 kg. cukorról való elszámolást követel. Ugyanez a helyzet a papírzsákba csomagolt cukornál is, ahol a zsákok súlya szintén cukorként könyveltetik az elszámoltató hatóságnál a kereskedő terhére. A m. kir. földművelésügyi miniszter úr által 1940 május 22-én kiadott 156.900/1940. számú körrendelet III. pontjának 2. bekezdése szerint az u. n. kától figyelmen kívül kell hagyni (nem léteznek kell tekinteni). A világháború alatt cukorhiány felszámolását az elszámolásnál engedélyezték. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter ezt a kérdést a kamarához intézett leirata szerint rendezni kívánja. Leiratában arra mutat rá, hogy a kereskedő érdekeltiség kívánságának elfogadása esetén azt is el kellene rendelni, hogy a nagykereskedők és a kiskereskedők is tiszta súly szerint szolgáltatassák ki vevőiknek a cukrot. A kamara az érdekeltiség véleményét kéri ebben az ügyben s a befutó vélemények összeegyeztetése alapján el- előterjesztéssel a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez.

— A földművelésügyi miniszter felhívja a gazdákat a szántóföldi kettős termesztésre. A jelenlegi háborús gazdálkodás a mezőgazdasági termelés fokozását kívánja és így indokolt, hogy az arra alkalmas területeken a gazdák foglalkozzanak kettős termesztéssel. A kettős termesztést jól meg kell különböztetni a köztes termesztéstől. Kettős termesztést akkor folytatunk, mikor a korán lekerülő, többnyire takarmánynövények után még valamely rövid tenyészidejű növényt termesztünk. Olyan területeken, ahol a nyári csapadékviszonyok kedvezőek, a talaj jó táperőben van, s a megfelelő trágyát a gazdaság jószágállománya biztosítja, nagyon kívánatos a kettős termesztéssel foglalkozni. A kettős termesztésnél a bőséges trágyázás mellett nagyon fontos az elővetemény helyes megválasztása. E célra legmegfelelőbbek a pillangósvirágú takarmánynövények. A kettős termesztésben másodnövényként a rövid tenyészidejű köles, pohánka, kerekrépa, mohar, fehérmustár jöhet hazai viszonyaink között számításba. A földművelésügyi miniszter által a kettős termesztésre vonatkozóan kiadott útmutatókat az érdeklődő gazdák ingyen megszereshetik a mezőgazdasági kamaráknál és az Országos M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomáson Magyaróváron.

Szarvas nagyközség előjáróságától. 10.324/1941. ikt. szám.

Hirdetmény.

Közhirre teszi az előjáróság a lakosságnak, hogy mindazok, akik zsír, hár és szalonna készletek forgalombahozatásával üzletszerűleg foglalkoznak, tartoznak készletüket folyó évi augusztus hó 1 napján fennálló állapotnak megfelelően f. évi augusztus 1-től 4-ig az előjáróságnak bejelenteni. Bejelentést tartoznak tenni továbbá mindazok, akiknek birtokában kettő vagy azonfelüli számú hizsertés van, továbbá mindazok akiknek birtokában kettő vagy azonfelüli számú hat hónapnál idősebb hizlálásra szánt sovány-

A kormányintézkedések folytán a FUTURA Rt. kebelében alakult gabonaosztály

HOMBÁR

FŐBIZOMÁNYOSA

a SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR a megállapított árakon megkezdte mindennemű termény, mint

búza, árpa, zab és tengeri és az összes magfélések vásárlását.

Mindenre vonatkozóan a gazdáknak felvilágosítással szolgál, fajsúlyt díjmentesen megállapít, gyorsan és pontosan kiszolgál a Szt. István-ut. 52. sz. helyiségében. Telefon 65.

APRÓHIRDETÉSEK

IV. ker. 219 sz. családi-ház eladó. Érdeklődni ugyanott. 192

Disznóhalmán 95 hold volt Aszódi féle föld 10 évre kiadó. Feltételek Simon Andrásnál, I. 123 sz. alatt megtudhatók. 191

Tanulót felvesz Bárány vas-kereskedő. 198

Bőrgarnitúrák, bőrbútorok festését és javítását olcsó árakban készíti: Szabó Sándor kárpitos, Beliczey utca 15. 195

Vitéz Orbán Lászlónak Mangolban lévő villája eladó, lakásán butorozott szoba kiadó.

Eladó 30 hold föld tanyával Csabacsüdön. Érdeklődni lehet III. ker. 122 sz. alatt. 185

Telek eladó. Érdeklődni lehet III. ker. Jókai út 139 szám alatt vagy Laurency Barna hentesnél. 213

20 hold tanyával felibe vetéssel vagy haszonbérbe kiadó. Ugyanott egy hangszórós rádió eladó III. ker. 223. 207

Zöldpázsiton 618 számú ház üzlettel együtt eladó. Érdeklődni ugyanott. 208

Hat személyes csónak eladó II. ker. 295. 201

Eladó 11 hold föld tanyával és III. bel ker. 270 számú ház. Érdeklődni lehet III. kül. ker. 197 tanya szám alatt. 203

Jókarban lévő tejszeparátor eladó III. ker. 40 sz.

Gyönyörű 250-es lengőnyerges kéz és lábkapcsolós D. K. W. motorkerékpár jó gumikkal, teljes felszereléssel olcsón eladó. Váradi Ferenc irodatiszt Ócsöd, Községháza. 205

200 kisholdas szarvasi tanyás ingatlan bérbeadó és 20-as Fordson traktor eladó. Érdeklődni dr. Dörnyei irodájában. 214

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.

IGYELEM!

Mielőtt lakását festeti, **győződjön meg** és keresse fel

Sovány Mihály

végzett szobafestő mestert, ki a legmodernebb kivitelben a legkényesebb izlést is kielégíti, úgy hengerekkel mint a legmodernebb mintákkal rendelkezem Szives pártfogást kérve **Sovány Mihály szobafestőmester Szarvas I. Gyóni Géza utca 216.**

Felhívás!

Ezúton értesítem és felhívom a nagyérdemű közönséget, amennyiben vidéken v. vidéki kórházban elhalt hozzátartozóját szállítani óhajtja, forduljon cégemhez.

Halottszállítást autón az ország bármely területére v. területéről vállalok. Kérem a n. é. közönség szives támogatását és vagyok szolgálatrabármikor kész tisztelettel:

Kovács György temetkezési és halottszállítási vállalkozó. Békéscsaba, Bánát-u. 17. Telefon 580. — Bővebb felvilágosítással szolgál Nádházi János temetkezési vállalk. Szarvas Telefon 42. 94

Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár
Hombár

Tiszta keresztyén vállalat,

vesz a mindenkori legmagasabb napi áron

buzát, árpát, zabot, tengerit

és mindenféle mezőgazdasági terményt

KRESNYÁK PÁL

gabonakereskedő, a Szövetkezeti malom

„HOMBÁR”

albizományosa. — Raktár a Szarvasi Általános Fogyasztási Szövetkezet helyiségében. 200